

رودررو با افسانه باشکوه دریا

گفت و گو با پوریا نیکومنش ورزشکار ماهیگیری که ویدئوی خیره کننده اش از یک نهنگ ۱۵ متری حین ماهیگیری در جزیره کیش باز دید میلیونی گرفت

ZENDEGI-SALAM

روزنامه خراسان رضوی

شنبه ۱۰ مرداد ۱۴۰۵
۱۷ صفر ۱۴۴۸
اول آگوست ۲۰۲۴
شماره ۲۲۱۰۷
۳۳۳۱

فائزه مهاجر | روزنامه نگار

وسط آبی بی کران در قایق کوچک نشسته ای و بی خیال قلاب ماهیگیری را پر تاب کرده ای وسط دریا و منتظری که ناگهان یک نهنگ غول پیکر زیبا به رنگ مروارید سیاه جلوی چشمت سر از آب بیرون می کشد و میخکوبت می کند، طوری که فقط کسری از ثانیه فرصت داری دکمه ضبط دوربین را بزنی و این لحظه شگفت انگیز را ثبت کنی. این لحظه تکرار نشدنی زندگی پوریا نیکومنش، متولد سال ۶۱ در تهران است. با این که حدود ۲۰ سال است به عنوان کارگزار و مدیرعامل یک دفتر حقوقی مشغول به فعالیت است، اما عشق مهارنشده اش به دریا و ماهیگیری باعث شد همین چند هفته گذشته حین ماهیگیری در جزیره کیش، تصاویری ضبط کند که باز دید میلیونی در سطح جهان پیدا کرد. او که از کودکی علاقه زیادی به ماهیگیری و طبیعت گردی دارد، می گوید اولین تجارب ماهیگیری را در همان سنین کودکی در کنار پدر و برادران بزرگ ترش کسب کرده و تا به امروز ادامه داده است. در پرونده امروز با او درباره تجربیات ماهیگیری و ضبط آن تصاویر منحصر به فرد صحبت کردیم که در ادامه می خوانیم.

انتظار این تعداد مخاطب را نداشتیم

در ابتدا از او پرسیدم چه شد که تصمیم گرفتید فیلم های ماهیگیری را در فضای مجازی منتشر کنید، فکر می کردید روزی ویدئوهایتان میلیون ها نفر را جذب کند؟ آقای نیکومنش توضیح داد: «از آن جایی که رشته ماهیگیری ورزشی مانند خیلی از رشته های ورزشی دیگر پر از صحنه ها و خاطرات

تکرارناشدنی هست و دیدن مجدد آن ها و به اشتراک گذاری با دیگر علاقه مندان به ماهیگیری و طبیعت گردی لذت بخش است، تصمیم گرفتم در صفحه شخصی خودم به ثبت و انتشار این لحظات مهیج بپردازم و از این طریق بتوانم با دوستان جدید فعال در این حوزه آشنا شوم. واقعیتش را بگویم به هیچ وجه در شروع فعالیتیم، تصور و انتظار این را که این تعداد مخاطب و بیننده در داخل و خارج از کشور پیدا کند، نداشتیم.»

تماشای این هیولای باشکوه غافلگیرکننده بود

هیجان زده بودم بدانم روزی که آن نهنگ را دید دقیقاً چه اتفاقی افتاد؟ از احساس و واکنش او هم پرسیدم: «خب قبلاً هم چندین مرتبه هنگام ماهیگیری در دیگر جزایر بکرو خالی از سکنه خلیج فارس، این موجودات باشکوه و با عظمت را دیده بودم اما اتفاق متمایز آن روز خاص، دیدن این هیولای باشکوه در نزدیکی جزیره کیش بود. خیلی غافلگیرانه بود به این دلیل که اصولاً به علت تردد زیاد قایق ها و کشتی ها اطراف جزیره کیش، نهنگ ها نزدیک این جزیره زیبا نمی شدند و کمتری می شد از نزدیک آن ها را دید. در مورد احساسم در آن لحظه هم باید بگویم که چون به صورت ناگهانی در پشت قایق ماهیگیری ما از آب بیرون آمد و با آن عظمت شروع به پریدن بیرون از آب کرد برای لحظاتی از شور و هیجان دیدن آن صحنه منحصر به فرد قلبم از تپش ایستاد.»

کمتر از یک ثانیه فرصت داشتیم

در ادامه از او پرسیدم چند ثانیه فرصت داشتید تا آن صحنه را ثبت کنید و فکر می کردید این طور وایرال شود؟ آقای نیکومنش با هیجان پاسخ داد: «خیلی خیلی کوتاه، شاید از یک ثانیه هم کمتر. فقط در این حد که تا پرش اول را زد با دوربین به سمتش چرخیدم و بلافاصله پرش دوم را انجام داد که خوشبختانه موفق به ثبت این لحظه نادر و کمیاب و باشکوه شدم. از بابت وایرال شدنش بله تا حدود زیادی مطمئن بودم چون چند روز قبل تر هم ویدئویی از رویت نهنگ ها در صفحه خودم منتشر کرده بودم که مردم و دوستداران طبیعت زیبای ایران خیلی استقبال کرده بودند و باز دید میلیونی از آن هم شده بود. وقتی این صحنه پرش از آب را ثبت کردم به دلیل منحصر به فرد بودن این حرکت نادر از نهنگ حتی در جهان، انتظار وایرال شدنش را تا حدودی اما نه به این زیادی داشتم.

مردم تصور نمی کردند خلیج فارس نهنگ داشته باشد!

دوست داشتم بدانم بعد از آن اتفاق و وایرال شدن ویدئو، بیشترین پیامی که آقای نیکومنش از مردم یا از سمت متخصصان محیط زیست و دریانوردان دریافت کرده چه بوده است؟ او پاسخ داد: «بیشترین پیامی که از مردم عزیزمان دریافت کردم بابت این بود که اولاً برای شان جالب بود که اصلاً آب های نیلگون خلیج فارس دارای نهنگ هست و بعد از آن نگرانی از این که آیا برای گردشگران یا

ساکنان جزیره زیبای کیش خطرناک هستند یا خیر که باید بگویم به هیچ عنوان این موجود زیبا آزاری برای انسان ندارد. در مورد قسمت دوم سوال هم، تماسی نبود اما دریانوردهای زیادی تجربه دیدن این موجودات را با من و مخاطبان در میان گذاشتند. متخصصان محیط زیست هم بیشتر اظهار نگرانی برای سلامتی و آسیب نرسیدن به این موجودات زیبا کردند.»

کمتر از ۱ در صد شگفتی های خلیج فارس به ثبت رسیده!

کنجکاو بودم بدانم آقا پوریا فیلم ها را با چه تجهیزاتی ضبط می کند و معمولاً سخت ترین قسمت تولید این محتوا چه می تواند باشد؟ او با حوصله برایم توضیح داد: «من اصولاً به وسیله دوربین ورزشی (گوپرو) که روی سینه ام وصل می کنم یا با دوربین گوشی همراهم تصویر می گیرم. سخت ترین قسمتش هم خوب به دلیل طولانی بودن زمان ماهیگیری که بعضاً از قبل طلوع خورشید تا بعد از غروب خورشید ادامه پیدا می کند تمام شدن شارژ دوربین یا غافلگیرانه بودن صحنه اتفاق افتاده و عکس العمل سریع برای ثبت آن رویدادها هست. دنیای زیر آب پر از شگفتی های ناشناخته است و معتقدم نه تنها من، بلکه هیچ انسان علاقه مند در این حوزه نبوده و نیست که حتی ۱۰ درصد این شگفتی ها را دیده باشد یا موفق به ثبت شان شده باشد. دریا برای من هم مامن کسب آرامش و لذت از زیبایی های جهان شگفت انگیزمان است و هم پر از تجربه، هیجان و ثبت لحظات شاد و خاطره انگیز همراه دوستان ماهیگیرم است و اگر روزی دیگر نتوانم به دریا بروم بیشتر از همه دلم برای هیجان ماهیگیری و لحظات شیرینی که با بهترین دوستانم روی دریا تجربه می کنیم تنگ می شود.»

نزدیک شدن و دست زدن به نهنگ ممنوع

از ابتدای مصاحبه این سوال در ذهنم بود که از او بپرسم موقع مواجهه با نهنگ ها یا دلفین ها قوانین یا اصول خاصی را باید رعایت کرد و برای ماهیگیرها دستورالعمل خاصی نسبت به موجودات خاص دریایی وجود دارد یا نه؟ آقای نیکومنش پاسخ داد: «در عین این که دلفین ها و نهنگ ها موجودات انسان دوستی هستند اما به هر حال ما داریم پا به محل زیست و زندگی آن ها می گذاریم، برای همین تا حد امکان از انجام

کارهایی که برای آن ها یا خودمان مخاطره آمیز است، مثل نزدیک شدن و تلاش برای دست زدن به آن ها می بایست خودداری کنیم. برای ماهیگیران ورزشی هم دستورالعمل خاصی ندارد، اما صیادان با تور، متأسفانه مشکلات زیادی برای این موجودات زیبا به وجود می آورند و بعضاً با لاشه دلفین هایی که در تورهای ماهیگیری زیرآبی اسیر شده اند توی دریا مواجه می شویم.»

نهنگ ویدئوی من حدود ۱۲ تا ۱۶ متر طول دارد!

یعنی برای بد بود. این گونه اصولاً بین ۱۲ تا ۱۶ متر طول دارند، حدود ۱۲ تا ۲۵ تن وزن این گونه است و تا حدود ۲۰ تا ۲۵ کیلومتر بر ساعت، سرعت حرکت شان است. معمولاً به صورت تکی یا گروه های کوچک زندگی می کنند و از ماهیان کوچک، ساردین، کولی، آنچوی، مرکب و کربل باروش فیلتر کردن آب توسط صفحات بالین تغذیه می کنند.»

در ادامه از آقای نیکومنش پرسیدم اطلاعاتی در مورد انواع نهنگ های خلیج فارس و مشخصات نهنگی که موفق به ثبت تصویر پرشش به بیرون آب شده بود و این که از کدام گونه است، دارد؟ او برایم این طور توضیح داد: «بیشترین گونه مشاهده شده نهنگ ها در خلیج فارس، نهنگ گوژپشت، نهنگ آبی و نهنگ برابید هستند. نهنگی که من از آن تصویر گرفتم، از گونه آخر

قوانین اجازه استفاده از قایق های استاندارد را نمی دهد!

نداده اما برای صیادان، اتفاقات از این دست زیاد رخ می دهد چون صیادان در فصل هایی از سال که ماهی در آب های اطراف جزیره کم است، مجبور هستند مسافت های دورتری را برای صید ماهی طی کنند. خطر دیگری که وجود دارد خطر تصادم است. تصادم به حالتی می گویند که یک قایق با یک کشتی برخورد یا تصادف می کند و باعث از دست رفتن جان صیادان می شود. به عنوان مثال صیادان در اطراف سکوهای نفتی برای صید می روند چون ماهی ها در اطراف سکوهای نفتی بیشتر وجود دارند. این سکوها معمولاً حدود ۱۸۰ تا ۳۰۰ کیلومتر از جزیره فاصله دارند و در این فاصله هیچ تجهیزات رادیویی و موبایل آنتن ندارد و چون معمولاً صیادان در طول شب هم در حال صید ماهی هستند، احتمال تصادم در این شرایط بسیار بالا می رود.»

روز ماهیگیری قبل از طلوع آفتاب به اسکله می رویم

مصنوعی برای سبک اسپینینگ و جیگینگ، نخ، سه شاخ و قلاب است. به همراه داشتن وعده ناهار در حد ساندویچ های سرد و نوشیدنی های ورزشی و انرژی زا، مخصوصاً آب به میزان فراوان و خوراکی های سبک برای میان وعده مانند کیک و انرژی بار. همراه داشتن لباس های مخصوص ماهیگیری، اسکارف، کلاه و عینک هم ضروری است. (هم از لحاظ امنیت و هم بابت جلوگیری از اثرات آفتاب سوختگی) و در نهایت کفش مناسب قایق. میزان مدت زمان ماندن روی آب هم بسته به شرایط جوی است که نکته مهمش سرعت وزش باد است. اگر سرعت بیشتر از ۲۰ مایل یا ۳۲ کیلومتر بر ساعت باشد خطرناک است و باید برگردیم. در غیر این صورت معمولاً تا تاریک شدن هوا روی آب می مانیم و ماهیگیری می کنیم.»

دلیل نابودی زیستگاه موجودات دریایی

در انتها از آقای نیکومنش یک سوال مهم پرسیدم؛ این که بزرگترین تهدیدی که امروز حیات دریایی خلیج فارس را تهدید می کند، چیست؟ او این طور صحبتش را به پایان رساند: «متأسفانه قوانین سخت گیرانه ای برای جلوگیری از صدمه به زیست دریایی وجود ندارد و قوانین اگر هم هست، اجرایی نمی شود و باید بگویم متأسفانه به علت روش های اشتباه صید مانند تورهای زیرآبی و تورهای محاصره ای و همچنین صید ترال (پهن کردن تورهای صنعتی کف دریا) که باعث می شود هر موجود دریایی از جمله مرجان ها که نقش مهمی در چرخه زیستی خلیج فارس دارند و حتی موجودات بسیار ریز دریایی که هیچ مصرفی هم ندارند، از کف دریا جمع شوند و به مرور زیستگاه های آن ها از بین برود. بسیاری از موجودات و ماهی های خلیج فارس به همین علت، نابود شده اند و اگر تا چند سال آینده مسئولان محترم ذی ربط در شیلات و دریابانی تدابیر جدی و محکمی برای جلوگیری از این غارتگران محیط

زیست نداشته باشند به زودی متأسفانه شاهد انقراض گونه های ارزشمند جانوری خواهیم بود. علاوه بر این آلاینده های زیست محیطی و یا نفتی که ممکن است از نفتکش ها داخل دریا ریخته شود هم می تواند آسیب های جدی به محیط زیست بزند.»

